

کاهش شهریه دانشگاه آزاد وعده‌ای که باید محقق شود

کمتر از 4 ماه دیگر، دانشگاه آزاد وارد 30 سالگی می‌شود ...

کمتر از 4 ماه دیگر، دانشگاه آزاد وارد 30 سالگی می‌شود کاهش شهریه دانشگاه آزاد وعده‌ای که باید محقق شود شما هم شنیده‌اید که می‌گویند «171؛ حافظه اذهان عمومی ضعیف است؟»؛ شاید درست باشد، اما نه درباره همه چیز؛ خیلی از حرف‌ها و وعده‌هاست که تا سال‌ها یاد همه می‌ماند مثلاً اگر همین حالا از بعل‌دستی‌تان بپرسید مهم‌ترین وعده‌ای که فرهاد دانشجو از زمان نشستن پشت میز ریاست دانشگاه آزاد مطرح کرده است، چیست؟ بی‌معطلی می‌گوید: «171؛ کاهش شهریه دانشگاه آزاد»؛ و اگر دانشجو نتواند وعده اش را عملی کند احتمالاً در سال‌های آینده هم هر بار پرسش‌تان را تکرار کنید، شنونده‌ها یکصدا همان پاسخ را می‌دهند. می‌دانید چرا؟ چون مساله شهریه این دانشگاه اصلی‌ترین دغدغه یک میلیون و 700 هزار دانشجوی کنونی آن و خانواده‌های‌شان است، همان طور که پیش‌تر هم 4 میلیون فارغ‌التحصیل را در دوره دانشجویی دل‌نگران می‌کرد.

کمتر از 4 ماه دیگر، دانشگاه آزاد وارد 30 سالگی می‌شود؛ 30 سالی که برای مسوولان این دانشگاه دوره‌ای پر فراز و نشیب، طولانی و پر از روزهای خوش و ناخوش بوده است. روزهای خوش دانشگاه آزاد همان زمانی بوده که سد کنکور باعث می‌شد درهای دانشگاه سراسری روی متقاضیان آموزش عالی بسته بماند و نشستن پشت نیمکت دانشگاه آزاد تنها راه ادامه تحصیل برای مردودی‌های کنکور سراسری بود.

روزهای ناخوش این دانشگاه نیز مربوط به همین سال‌های اخیر است که دانشگاه‌های غیرانتفاعی و پیام نور رقباي جدی‌اش شده و از آنجا که شهریه کمتری نسبت به این دانشگاه می‌گیرد، خیلی‌ها که شوق ادامه تحصیل در مقطع عالی را داشته‌اند، به جای دانشگاه آزاد، رفته‌اند سراغ رقبایش و هجرت دسته جمعی‌شان باعث شده به گواه منابع غیررسمی، برخی شعبات این دانشگاه به دلیل نداشتن دانشجوی کافی در آستانه تعطیلی قرار بگیرد.

پول نداری برو...

برای آنها که اعضای خانواده‌شان دانشگاه آزادی نیستند و پای مدرک تحصیلی‌شان هم مهر دانشگاه آزاد ندارد، حرف و حدیث‌ها درباره شهریه دانشگاه آزاد فقط یک کابوس دوردور است، اما برای دانشجویان این دانشگاه تجربه‌ای تلخ است که گاهی سرنوشت شان را عوض می‌کند، مثل یلدا سعیدی که اگر چند سال پیش روز ثبت نامش در رشته دندانپزشکی می‌توانست شهریه 6 میلیون تومانی را بپردازد، حالا لابد داشت در مطبش بیماران را ویزیت می‌کرد.

آن‌طور که سعیدی تعریف می‌کند، خانواده او شهریه را از ماه‌ها قبل حاضر کرده بودند اما مشکلی پیش آمد که ناچار شدند خرجش کنند و وقتی روز ثبت نام، از مسوول امور مالی دانشگاه درخواست مهلتی برای جور کردنش داشتند، مدیر پاسخ داد «171؛ پول داری ثبت نام می‌شوی، نداری باید بروی»؛ آن روز وقتی یلدا با گریه برمی‌گشت، قبول شده‌های دیگری را هم دید که مثل خودش به دلیل نداشتن شهریه از تحصیل محروم شده بودند.

پدرام. م یکی از آن کسانی است که اتفاقاً مثل یلدا در رشته دندانپزشکی قبول شده با این تفاوت که هزینه ثبت‌نام در این دانشگاه را داشته و به قول خودش «171؛ تا اینجا کار»؛ توانسته است آن را بپردازد. او حالا دانشجوی ترم 4 رشته دندانپزشکی است و زمانی که برای ثبت‌نام به دانشگاه مراجعه کرده، شهریه ثابت 4 ترم را همان روز اول از او گرفته‌اند که می‌شده حدود 6 میلیون و 500 هزار تومان و حالا حساب و کتاب کرده که با در نظر گرفتن خرج‌های جانبی، فارغ‌التحصیلی‌اش احتمالاً حدود 36 میلیون تومان خرج بر می‌دارد.

آنها که بتوانند مثل پدرام از پس شهریه 36 میلیون تومانی دانشگاه آزاد در رشته دندانپزشکی بر آیند، اگر هوس ادامه تحصیل و تخصص گرفتن کنند، آن وقت خرج‌شان بالاتر هم می‌رود، برای مثال کسانی که می‌خواهند در رشته تخصصی پروتز تحصیل کنند، باید به‌طور متوسط سالی 20 میلیون تومان بپردازند.

برخی می‌پرسند، اگر کسی برای تحصیل در دانشگاه آزاد ناچار باشد 36-35 میلیون تومان (شهریه تحصیل در رشته دندانپزشکی برای

ورودی‌های سال 1388) بپردازد، بهتر نیست به یکی از کشورهای مالزی یا تایلند یا فیلیپین برود و با این پول آنجا درس بخواند تا هم هزینه تحصیل برایش ارزان‌تر تمام شود، هم زبان انگلیسی اش قوی شود و هم گاهی تحصیلش در دانشگاهی خارجی را به رخ دیگران بکشد؟

اگر پاسختان مثبت است اشتباه می‌کنید، چون حتی آنها که فارغ‌التحصیل می‌شوند و برمی‌گردند هم باید حدود 4 ترم را در این دانشگاه بگذرانند تا بتوانند در ایران مطب بزنند که هزینه‌اش براساس تحقیقات ما، حدود 96 میلیون تومان خواهد شد.

اما گرانی شهریه دانشگاه آزاد که فقط مربوط به دانشجویان رشته دندانپزشکی نیست. جدول شماره یک را که ضمیمه این گزارش شده، نگاه کنید. این جدول میزان شهریه ثابت دانشجویان تازه وارد دانشگاه آزاد را در سال تحصیلی 91 - 90 به صورت علی‌الحساب نشان می‌دهد، اگر این رقم‌ها به خیالتان زیاد است، باید بدانید که این شهریه با هزینه واحدهای نظری و عملی هر ترم جمع می‌شود و آن وقت است که سر به فلک می‌کشد و صفرهایش بیشتر و بیشتر می‌شود.

در جدول شماره 2 نیز شهریه ثابت و متغیر دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه آزاد در سال 90 آمده است که اعداد و ارقامش به بی پول‌ها نهیب می‌زند، نزدیک دانشگاه آزاد نشوند.

الف. ت دانشجوی ترم 3 مقطع دکتری دانشگاه آزاد در رشته تاریخ است که هزینه 3 ترم اول تحصیل برایش بیش از 18 میلیون تومان تمام شده و در آستانه پایان نامه گرفتن هم باید 11-10 میلیون تومان در هر ترم بپردازد و پس از 2 ترم، حدود یک و نیم میلیون تومان نیز به این هزینه اضافه می‌شود.

وی اعتقاد دارد چه وام نهاد ریاست جمهوری که بازپرداختش 6 ماه پس از فارغ‌التحصیلی آغاز می‌شود و چه وام دانشگاه که بازپرداختش در طول ترم است، نمی‌تواند برای دانشجویان کافی باشد، چرا که دانشجویان در هر مقطعی که باشند به دلیل ساعاتی که ملزم هستند در دانشگاه بگذرانند، معمولا با پیدا کردن شغل تمام وقت در طول تحصیل مشکل دارند و مشاغل پاره وقت هم آنقدر درآمدزا نیست که بتواند چنین هزینه‌های کلانی را تامین کند.

این دانشجوی دکتری، به نکته مهم دیگری هم اشاره می‌کند: #171؛ مساله این است که شهریه‌ها به هیچ وجه با کیفیت دروسی که در این دانشگاه ارائه می‌شود انطباق ندارد. در برخی واحدهای دانشگاه آزاد حتی کتابخانه هم وجود ندارد و برخی از آنها نیز برای واحدهای عملی دانشجویان آزمایشگاه یا کارگاه تعبیه نکرده‌اند یا این مکان‌ها از امکانات کافی برخوردار نیستند. »

مجلس هم دغدغه دارد

علاوه بر دانشجویان و خانواده‌هایشان، برخی نمایندگان مجلس نیز از افزایش بی‌رویه شهریه‌ها و محرومیت برخی افراد به این بهانه در دانشگاه آزاد ابراز نگرانی کرده‌اند. زهره الهیان، عضو کمیسیون امنیت داخلی مجلس از جمله این افراد است که کاهش شهریه دانشگاه آزاد را از مطالبات دانشجویان و نمایندگان دانسته و می‌گوید: رئیس جدید باید کاهش شهریه دانشجویان و قرارداد کارمندان و هیأت علمی دانشگاه آزاد را که سال‌ها با دیکتاتوری اداره می‌شد ساماندهی کرده و یک تحول بنیادین با مدیران جدید انقلابی در آن ایجاد کند.

همچنین، حجت‌الاسلام علیرضا سلیمی، عضو کمیسیون آموزش مجلس، میزان شهریه دانشگاه آزاد و ناتوانی دانشجویان و خانواده‌های ضعیف و کم‌بضاعت را در پرداخت آنها از دغدغه‌های رئیس دانشگاه دانسته که ایده تاسیس بانک دانشگاه آزاد بر این اساس مطرح شده است.

وی با تاکید بر این‌که تمرکززدایی و کاهش شهریه خواست مهم مجلس از رئیس جدید است، می‌افزاید: با راه‌اندازی یک بانک در دانشگاه آزاد، بخشی از منافع حاصل از گردش مالی سنگین آن را می‌توان برای کاهش شهریه‌های دانشجویی مورد استفاده قرار داد.

قول‌هایی که باید عملی شود

همین خواسته است که رئیس جدید دانشگاه آزاد را به این نتیجه رسانده است که در هر گفت‌وگوی رسانه‌ای، گریزی هم به بحث کاهش شهریه‌ها بزند و حتی قول‌هایی نیز در این زمینه بدهد و به فکر بیفتد که می‌شود با ایجاد منابع مالی جدید برای این دانشگاه و به‌وجود آوردن گردش مالی 1500 میلیارد تومانی، شهریه‌ها را تا 20 درصد کاهش دهد.

شنوندگان ایده‌های دانشجوی درباره کاهش شهریه‌ها 2 گروهند: گروه اول کسانی هستند که اعتقاد دارند این قول هم، از همان دست

وعده‌های بی‌سرانجام است که بزودی از یاد می‌رود و رئیس بعدی دانشگاه آزاد نیز تکرارش خواهد کرد. اما گروه دوم – که باورشان قریب به یقین‌تر است – هنوز امیدوارند و می‌گویند طرح کاهش شهریه‌های دانشگاه آزاد فقط وعده نیست و احتمالاً رئیس جدید این دانشگاه برای عملی کردنش عزمی راسخ دارد چرا که کاهش شهریه‌ها، نه تنها بر سرنوشت یک میلیون و 700 هزار دانشجوی کنونی آن و خانواده‌هایشان تاثیر می‌گذارد، بلکه این دانشگاه را در رقابت با دانشگاه‌های غیردولتی دیگری که هزینه ثبت‌نام پایین دارند، پیروز می‌کند و مانع ورشکستگی بسیاری از شعبات آن که مدتی است به دلیل شهریه‌های گران سوت و کور شده‌اند، می‌شود. متأسفانه با وجود تلاش‌ها، نتیجه نرسید، اما پیش‌بینی می‌شود فرهاد دانشجو برای اقناع افکار عمومی هم که شده، بزودی مقابل خبرنگاران بنشیند و از بار دغدغه‌ها بکاهد.

مریم یوشی‌زاده / گره جامعه